

Aanbestedende Dienst:	Gemeente Zaanstad
Marktconsultatie:	Marktconsultatie vervanging risicomanagementsysteem
Betreft:	Vragen Marktconsultatie vervanging risicomanagementsysteem ten behoeve van Gemeente Zaanstad
Datum:	Maandag 26 januari 2026

Nummer	Document / Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Scope & prioritering modules	In de uitnodigingsbrief wordt gesproken over vervanging van de huidige risicomanagement-tooling en het onderzoeken van mogelijkheden voor een ISMS-module, privacymanagement, procesintegratie en een auditmodule. Kunt u aangeven welke onderdelen in de Europese aanbesteding zeker 'must-have' zijn en welke u als groeipad ('nice to have') ziet?	In de uitvraag zijn alle onderdelen voor ons op dit moment gelijkwaardig. Op basis van de uitkomsten van de marktconsultatie wordt de scope van de toekomstige aanbesteding verder bepaald en indien nodig afgebakend. Het is om deze reden nog te vroeg om hier uitspraak over te doen.
2	Relatie tussen GRC en ISMS in de aanbesteding	De titel van de marktconsultatie verwijst naar ISMS, terwijl in de tekst vooral wordt gesproken over een integraal Risicomanagement/GRC-systeem met aanvullende modules. Streeft de gemeente naar één geïntegreerd GRC/ISMS-platform, of staat u ook open voor een GRC-oplossing met een (later) te koppelen ISMS-oplossing?	Het uitgangspunt is op dit moment één geïntegreerd GRC platform inclusief ISMS functionaliteit. Wel staat de gemeente open om meerdere opties te verkennen.
3	Visie gemeente op AI binnen GRC/ISMS	Onze oplossing is in hoge mate AI-gestuurd (bijvoorbeeld voor risico-analyse, procesondersteuning, detectie van inconsistenties en het genereren van managementinformatie). Hoe kijkt de gemeente Zaanstad aan tegen inzet van AI binnen een GRC/ISMS-omgeving, en zijn er specifieke kaders of beperkingen waarmee wij in het voorstel rekening moeten houden (bijvoorbeeld explainability, mens-in-the-loop, AI-Act/AVG-kaders)?	Gemeente Zaanstad staat in beginsel open voor de inzet van AI-ondersteuning binnen een GRC systeem, mits deze inzet ondersteunend is en niet leidend. De verantwoordelijkheid voor beoordelingen, besluiten en verantwoording blijft altijd bij de mens. We verwachten uitlegbaarheid en een goede audit trail/logging, en aantoonbare naleving van AI Act, AVG en informatiebeveiliging (o.a. transparantie, menselijke controle, risicobeheersing, beveiliging en duidelijke afspraken over data-opslag en het gebruik van onze data).
4	Weging AI-functionaliiteit in gunningscriteria	Verwacht de gemeente dat innovatieve AI-functionaliiteit (zoals automatische risicosignalering, tekstanalyse van audits/incidenten of AI-ondersteunde procesmodellering) als apart gunningscriterium wordt meegenomen, of wordt dit gezien als onderdeel van 'standaard functionaliteit'?	De gemeente Zaanstad heeft op dit moment nog geen gunningscriteria opgesteld. Updates van het aan te besteden systeem zullen behoren tot de scope van de nog aan te besteden opdracht.
5	Planning	In de planning zie ik niet een datum wanneer de stukken ingeleverd dienen te worden voor de bovenstaande marktconsultatie.	De deadline voor het indienen van een schriftelijke reactie op de marktconsultatie en daarmee het indienen van de stukken is 05-02-2026 voor 10:00 uur.
6	1.1 Risicomanagement	Koppeling met auditbevindingen en verbetermaatregelen Is het de bedoeling om te koppelen met een externe applicatie voor auditbevindingen en verbetermaatregelen of mogen we dit in onze oplossing ook meenemen?	Het uitgangspunt is de auditbevindingen en verbetermaatregelen vast te leggen in de geboden oplossing.
7	1.1 Risicomanagement	Workflowondersteuning en notificaties bij deadlines/acties. Zelf ook notificaties aan kunnen passen naar gebruikers Wat wordt bedoeld met het aanpassen van notificaties naar gebruikers?	Hiermee wordt bedoeld dat zowel de inhoud van de berichten (zoals herinneringen) kan worden aangepast en het verzendkanaal kan worden gekozen. Denk aan het wijzigen van de tekst zodat deze aansluit bij onze werkwijze, en het kiezen van het kanaal zoals bijvoorbeeld e-mail, Microsoft teams, sms of pushberichten, afhankelijk van de geboden mogelijkheden.
8	1.3 Governance	Goedkeurings- en escalatieworkflows Kun je een voorbeeld geven van goedkeurings- en escalatie workflows	Goedkeurings- en escalatieworkflows hebben betrekking op het proces waarin bepaalde acties of documenten eerst moeten worden goedgekeurd door bevoegde personen, en waarin bij vertraging of afwijzing een vervolgactie (escalatie) wordt gestart. Voorbeeld : <i>Bij het starten van een nieuwe beoordeling of analyse (zoals een DPIA) doorloopt deze eerst een goedkeuringsstap bij een verantwoordelijke, bijvoorbeeld de Privacy Officer. Als de beoordeling niet op tijd wordt afgerond of wordt afgekeurd, kan een escalatie plaatsvinden naar een hogere verantwoordelijke, zoals de proceseigenaar of Functionaris Gegevensbescherming.</i>
9	6.2. Beheren workflow(s)	Configureren workflow door Functioneel Beheer Veronderstelling is dat hier wordt bedoeld dat Functioneel beheer zelf in staat wordt gesteld om workflows te definiëren en te onderhouden. klopt dat?	Dat klopt.
10	T.09	Indien SaaS-dienst output voor kantoortoepassingen levert, zijn deze compatibel met Office 365. Onze oplossing is compatibel met office / 365, beleid is om ontwikkeling van Microsoft hierin te volgen. In de uitnodiging voor de marktorientatie staat expliciet vermeld om zo min mogelijk afhankelijk te zijn van Microsoft diensten. Vraag is hoe zich dat verhoudt ten opzichte van deze requirement. Is het de bedoeling dat de integratie en het gebruik van Office/365 wel wordt ondersteund en dat de beperking zicht richt Microsoft diensten zoals sourcing etc.	Zie vraag 37.

11	V1	In de oplossing is het mogelijk om archiefbescheiden en metadata in onderlinge samenhang op een rechtmatige manier te vernietigen. Na de vernietiging mogen de brondocumenten en de bijbehorende metadata niet meer in het systeem voorkomen. Onze veronderstelling is dat de eisen die gesteld worden aan vernietiging met name van toepassing zijn voor een DMS en niet zozeer van toepassing voor een GRC systeem. Waarbij documenten ten alle tijde in het DMS worden opgeslagen. Vraag is of dat deze veronderstelling klopt danwel in welke situaties dit wel relevant is voor de GRC oplossing van Zaanstad	De eis ten aanzien van rechtmatige vernietiging is van toepassing voor zover de GRC-oplossing zelf archiefwaardige informatie of metadata opslaat. In die gevallen moet vernietiging conform wet- en regelgeving mogelijk zijn.
12	O11	De set metagegevens op de overbrengingslijst bestaat uit: - zaaktype - resultaattype - zaaknummer - titel - begindatum - einddatum - grondslag overbrenging (= categorie in de gemeentelijke selectielijst) In de applicatie kan ook volstaan worden met het zaaktype nummer uit de I-navigator. Dan kan daaruit de meest recente grondslag gecontroleerd worden. - bewaartermijn Gesproken wordt over vereisten waarbij metagegevens wordt vastgelegd op een overbrengingslijst. Onze veronderstelling is dat dit met name vereisten zijn voor een zaakstelsysteem, kunt u inzichtelijk maken wat de relatie is met de GRC oplossing en wat er in die situatie vastgelegd moet worden	Voor een GRC-oplossing geldt deze eis voor zover het systeem zelf archiefwaardige informatie of metadata beheert. De metagegevens zijn alle gegevens die worden vastgelegd rond entiteiten in de administratie, bijvoorbeeld voor vastgestelde auditrapporten en auditverklaringen.
13	3.1 Procesmanagement	Een raadpleeg en moduleer omgeving hebben. Kan Gemeente Zaanstad aangeven hoe dit in de praktijk eruit ziet?	Liefst hebben wij een systeem met 2 omgevingen, namelijk een raadpleegomgeving en een moduleeromgeving. Moduleer omgeving: het moet mogelijk zijn voor daartoe bevoegde medewerkers om procesbeschrijvingen op te stellen waarbij het proces visueel moet kunnen worden vormgegeven en worden gepresenteerd (intern gepubliceerd). Daarnaast moet deze visuele presentatie kunnen worden ondersteund met begeleidende tekst. Raadpleegomgeving: het moet het voor alle medewerkers van de gemeente mogelijk zijn de procesbeschrijvingen die zijn gepubliceerd te bekijken.
14	3.1 Procesmanagement	In de raadpleeg omgeving moet een visuele relatie met het processenlandschap mogelijk zijn. Kan de Gemeente Zaanstad hier specifieker in zijn?	In de 'viewer' moet de gebruiker in de eerste aanblik direct kunnen zien hoe ons processenlandschap eruit ziet en moet het mogelijk zijn van hieruit door te klikken of linken naar een procesbeschrijving.
15	3.1 Procesmanagement	Meetplan en kwaliteitsmonitor kunnen vastleggen. Kan de Gemeente Zaanstad uitleggen wat hiermee bedoeld wordt?	Het systeem moet vanuit de procesbeschrijving documenten kunnen koppelen waarin gegevens staan over het meetplan/opbouw van de kwaliteitsmonitor van het proces (maar ook risico-analyse). Een meetplan en de kwaliteitsmonitor zijn instrumenten om te kunnen sturen op een proces. Het proces specifieke documenten. Het meetplan is om omschrijving van de KPI's met bijbehorende normen. De kwaliteitsmonitor geeft de realisatiewaarden van een aantal gemeentebrede PI's (soms zijn dit ook de KPI's van het proces) weer.
16	3.1 Procesmanagement	Bij een beheersmaatregel aan kunnen geven worden dat het een beheersmaatregel betreft zodat vanuit hier een selectie gemaakt kan worden tbv het werkprogramma voor de kwaliteitstoets. Bedoelt de Gemeente Zaanstad hiermee dat een maatregel aan een proces gekoppeld kan worden?	Bij een audit controleer je de opzet, bestaan en werking van een beheersmaatregel. Voor het maken van een controleplan voor een audit is het wenselijk dat jij per proces een selectie kan maken van de proces specifieke beheersmaatregelen. Hiervoor dien je de werkzaamheden in de procesbeschrijving wel als beheersmaatregelen aan te kunnen merken.
17	4.5 Rapportage & compliance	Automatisch inladen en up to date houden van het VNG borgingsproduct(normenkader) De meest gebruikte normkaders staan bij ons in de kennisbanken en kunnen worden gedownload in de omgeving. Is dit voor de Gemeente Zaanstad voldoende?	Dit is voldoende indien hiervoor een eenvoudige oplossing voor geboden wordt.
18	3.2 Privacy eisen (AVG) - P3	De leverancier heeft de mogelijkheid om productiedata (of een subset) te anonimiseren of pseudonimiseren. Het is mogelijk de geanonimiseerde data te kopiëren naar een andere omgeving. De geanonimiseerde data mag niet herleidbaar zijn tot een natuurlijk persoon. Binnen onze omgeving worden geen persoonsgegevens opgeslagen anders dan een naam en mailadres. Dit is van belang voor de automatische audittrail binnen de omgeving. Is dit voldoende voor de Gemeente Zaanstad?	Indien het alleen om de genoemde gegevens gaat dan lijkt de gemeente dat een prima oplossing.

19	3.4 Uitvoerend IT domein - T.10	Burger authenticatie verloopt via DigiD, ketenauthenticatie via e-Herkenning EH-2 of EH-3. Wij leveren een SaaS risicomangement oplossing waar dit volgens ons niet van toepassing is. Of ziet de Gemeente Zaanstad dit anders?	Voor systemen waar burgers of bedrijven niet hoeven/moeten inloggen is deze eis niet van toepassing.																																																
20	4. Eisen vernietiging in applicatie - V7	Een standaard vernietigingslijst ziet er dan als volgt uit: Kan de Gemeente Zaanstad de vernietigingslijst toevoegen aub?	Deze was helaas weggevallen in de uitvraag en ziet er als volgt uit: <table><tr><th colspan="6">Zaaktype Melding gladheid, resultaattype afgehandeld</th></tr><tr><th>Zaaktype</th><th>Titel</th><th>begindatum</th><th>einddatum</th><th>Grondslag vernietiging</th><th>Bewaartermijn</th></tr><tr><td>01234567</td><td>Gladheid - Slijkplaat - Assendelft</td><td>13-02-2012</td><td>14-02-2012</td><td>Cat. 6.1</td><td>5 jaar</td></tr><tr><td>01234568</td><td>Gladheid - Oudhonschepstroom - Krommenie</td><td>14-02-2012</td><td>15-02-2012</td><td>Cat. 6.1</td><td>5 jaar</td></tr><tr><td>01234569</td><td>Gladheid - De Bonte Rulter - Wormerveer</td><td>14-02-2012</td><td>15-02-2012</td><td>Cat. 6.1</td><td>5 jaar</td></tr></table> <table><tr><th colspan="6">Zaaktype Melding gladheid, resultaattype afgebroken</th></tr><tr><th>Zaaktype</th><th>Titel</th><th>begindatum</th><th>einddatum</th><th>Grondslag vernietiging</th><th>Bewaartermijn</th></tr><tr><td>01345672</td><td>Gladheid - Kerkpad - Assendelft</td><td>17-02-2016</td><td>17-02-2016</td><td>Cat. 6.3</td><td>1 jaar</td></tr></table> de kolom bewaartermijn kan ook uit tekst bestaan, bijvoorbeeld 'na vervallen belang'	Zaaktype Melding gladheid, resultaattype afgehandeld						Zaaktype	Titel	begindatum	einddatum	Grondslag vernietiging	Bewaartermijn	01234567	Gladheid - Slijkplaat - Assendelft	13-02-2012	14-02-2012	Cat. 6.1	5 jaar	01234568	Gladheid - Oudhonschepstroom - Krommenie	14-02-2012	15-02-2012	Cat. 6.1	5 jaar	01234569	Gladheid - De Bonte Rulter - Wormerveer	14-02-2012	15-02-2012	Cat. 6.1	5 jaar	Zaaktype Melding gladheid, resultaattype afgebroken						Zaaktype	Titel	begindatum	einddatum	Grondslag vernietiging	Bewaartermijn	01345672	Gladheid - Kerkpad - Assendelft	17-02-2016	17-02-2016	Cat. 6.3	1 jaar
Zaaktype Melding gladheid, resultaattype afgehandeld																																																			
Zaaktype	Titel	begindatum	einddatum	Grondslag vernietiging	Bewaartermijn																																														
01234567	Gladheid - Slijkplaat - Assendelft	13-02-2012	14-02-2012	Cat. 6.1	5 jaar																																														
01234568	Gladheid - Oudhonschepstroom - Krommenie	14-02-2012	15-02-2012	Cat. 6.1	5 jaar																																														
01234569	Gladheid - De Bonte Rulter - Wormerveer	14-02-2012	15-02-2012	Cat. 6.1	5 jaar																																														
Zaaktype Melding gladheid, resultaattype afgebroken																																																			
Zaaktype	Titel	begindatum	einddatum	Grondslag vernietiging	Bewaartermijn																																														
01345672	Gladheid - Kerkpad - Assendelft	17-02-2016	17-02-2016	Cat. 6.3	1 jaar																																														
21	5. Eisen overbrenging in applicatie - O1	Met de ICT prestatie is het mogelijk om informatieobjecten over te dragen aan een andere ICT prestatie dan wel e-Depot. Wat bedoelt Gemeente Zaanstad met een ICT Prestatie?	Met de term ICT prestatie wordt een ICT-voorziening of informatiesysteem bedoeld. Hiermee wordt dus de aangeboden oplossing bedoeld in relatie tot een ander systeem.																																																
22	5. Eisen overbrenging in applicatie - O7	In de ICT prestatie is het voor Zaanstad mogelijk om een Submission Information Package te exporteren overeenkomstig de MDTO standaard en zoals omschreven op de site van het Nationaal Archief: https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/mdto/aanleverproces-submission-information-package . Kan de Gemeente Zaanstad de voorwaarden delen waaraan deze package moet voldoen?	De voorwaarden staan beschreven op de site van het Nationaal Archief.																																																
23	5. Eisen overbrenging in applicatie - O8	Na export van de Submission Information Package is het in de ICT prestatie mogelijk om de geëxporteerde Informatie (bestanden en metadata) ook definitief te vernietigen volgens de definitie van de archiefwet. Volgens ons wordt er bedoelt dat de Gemeente Zaanstad de geëxporteerde bestanden zelf kan vernietigen. Klopt deze aanname?	Deze aanname klopt.																																																
24	5. Eisen overbrenging in applicatie - O9	Het moet mogelijk zijn voor Zaanstad om een overbrengingslijst te genereren inclusief grondslag voor overbrenging. Kan de Gemeente Zaanstad aangeven hoe deze overbrenglijst eruitziet en wat er uiteindelijk mee gedaan gaat of kan worden?	Zie ook het antwoord op vraag 20. Aanvullend: De overbrengingslijst dient als ondersteunend overzicht voor archiefbeheer en verantwoording. Indien archiefwaardige informatie in de GRC-oplossing aanwezig is, kan deze lijst worden gebruikt ter voorbereiding op overbrenging naar een e-Depot of gelijkwaardige archiefvoorziening.																																																
25	Uitnodigingsbrief - Vraag 18 en Vraag 19	Kan de gemeente Zaanstad een toelichting geven over het onderdeel modelleren? Hoe ziet de gemeente dit voor zich in een risicoapplicatie?	Zoals in het overzicht functionaliteit aangegeven wordt de applicatie engage op dit moment gebruikt voor het modelleren en beheren/beheersen van het processenlandschap. Uitkomsten uit audits/riscosessie kunnen namelijk leiden tot procesaanpassingen. Gemeente Zaanstad overweegt om deze functionaliteit onder te brengen in het GRC systeem maar dan moet dit wel minimaal gelijkwaardige functionaliteit bieden. Zo niet dan is een koppeling met Engage het uitgangspunt.																																																
26	Uitnodigingsbrief - 1.1 Doel van de aanbesteding en marktconsultatie	De gemeente wil een Europees aanbestedingstraject uitzetten, de softwareoplossing die wij aanbieden valt onder onder de europeese aanbestedingsgrens. Wenst de gemeente deze dan alsnog via een aanbestedingsprocedure uit te zetten?	De gemeente Zaanstad wenst een overeenkomst voor meerdere jaren aan te gaan en zal bij het aanbestedingstraject de berekening van de geraamde waarde van de overheidsopdracht baseren op het totale bedrag, met inbegrip van opties en verlengingen.																																																
27	Algemeen	Maakt de gemeente actief gebruik van de huidige risicoapplicatie? Welke risicoapplicatie maakt de gemeente nu gebruik van?	Gemeente Zaanstad maakt op dit moment gebruik van de applicatie Naris.																																																
28	Algemeen	Ziet de gemeente een meerwaarde als de risicoapplicatie gekoppeld kan worden aan de huidige P&C software?	Indien deze oplossing geboden kan worden wordt de gemeente hier graag verder over geïnformeerd. Wat voor de gemeente in ieder geval belangrijk is, is dat het systeem de mogelijkheid biedt om gegevens eenvoudig te exporteren, bijvoorbeeld voor het opstellen van de paragraaf weerstandsvermogen. Een directe koppeling is geen harde eis, maar horen graag welke voordelen dit in de praktijk kan bieden.																																																
29		Hoe faciliteert het systeem in de mogelijkheid om het verwerkingsregister (geanonimiseerd) te publiceren op de website van gemeente Zaanstad? Kan de gemeente Zaanstad aangeven wat er dan gepubliceerd moet worden? Hierdoor kunnen wij het vergelijk maken met onze rapportages en dus goed antwoord kunnen geven op de gestelde vraag.	Gemeente Zaanstad ziet het verwerkingsregister als ondersteund aan het transparantiebeveling uit de AVG. In dit licht wenst de gemeente vanuit haar PMS-module geautomatiseerd te publiceren op haar website. Niet limitatief kan gedacht worden aan de publicatie van naam gegevensverwerking, doel gegevensverwerking, verwerkte persoonsgegevens, verwerkers/ontvangers, bewaar- en vernietigingstermijnen en beveiligingsniveau																																																
30		Is een losse documentmodule logisch en noodzakelijk binnen een PMS module? Binnen onze applicatie kan je documentatie opslaan maar dat wordt niet gezien als module. Zijn er specifieke wensen aan een losse documentmodule, met andere woorden kan de gemeente Zaanstad toelichten wat hiermee bedoeld wordt?	Gemeente Zaanstad heeft begrepen dat deze module soms los wordt aangeboden. Documenten kunnen opslaan en beheren binnen de verschillende processen is voldoende.																																																

31		Automatische meldingsformulieren richting AP, kan de gemeente Zaanstad toelichten wat hiermee bedoeld wordt?	Hiermee wordt bedoeld dat de applicatie het automatisch samenstellen van een meldingsformulier voor datalekken ondersteunt, op basis van in het systeem geregistreeerde gegevens. Vervolgens afhankelijk van de inrichting en mogelijkheden: - export van het formulier (PDF / webformulier-inhoud) voor handmatige indiening, of -doorklik naar het AP-portaal met vooraf ingevulde gegevens.
32		Documentcreatie via sjablonen, kan de gemeente Zaanstad toelichten wat hiermee bedoeld wordt?	Gemeente Zaanstad bedoelt hiermee dat de applicatie documentcreatie ondersteunt op basis van configureerbare sjablonen, waarbij gegevens automatisch worden gevuld vanuit het systeem en documenten kunnen worden geëxporteerd in gangbare formaten.
33		Automatische waarschuwingen bij verwerkingwijzigingen of datalekken, kan de gemeente Zaanstad toelichten hoe wij dit moeten zien?	Gemeente Zaanstad bedoelt hiermee dat de applicatie automatische signalering en notificaties bij privacy-relevante wijzigingen in verwerkingen en bij datalekken ondersteunt, zodat tijdige beoordeling en opvolging door bevoegde functionarissen mogelijk is.
34		KPI's op het proces van maatregelenbeheer richting proceseigenaren, kan de gemeente Zaanstad toelichten wat wij dan moeten kunnen registreren?	Gemeente Zaanstad doet hiermee op het vastleggen van gegevens per verbetermaatregel ten behoeve van KPI-rapportages, waaronder herkomst, proceskoppeling, eigenaarschap, planning, status/voortgang, prioriteit, goedkeuringen, escalaties en afrondingsbewijs.
35		(automatische) koppeling(en) met externe normenbibliotheken (BIO 2.0, NIS2, ISO normen, AVG) Kan de gemeente toelichten wat de koppeling inhoud en wat de toegevoegde waarde zou moeten zijn?	Gemeente Zaanstad bedoelt hiermee dat normenkaders automatisch opgehaald en ingelezen kunnen worden in het systeem zodat altijd de juiste versies in het systeem aanwezig zijn.
36		Automatische compliance-checklists en self-assessments, kan de gemeente Zaanstad toelichten wat ze bedoelen met Automatische compliance-checklists?	Onder automatische compliance-checklists verstaat gemeente Zaanstad digitaal gegenereerde en herbruikbare checklists op basis van relevante normenkaders, waarmee periodiek en gestructureerd kan worden vastgesteld in hoeverre processen en maatregelen voldoen aan geldende eisen.
37		In hoeverre staat de gemeente Zaanstad open voor toch een Microsoft gebaseerde oplossing?	Gemeente Zaanstad sluit Microsoft-gebaseerde oplossingen nadrukkelijk niet uit. Het uitgangspunt 'zo min mogelijk afhankelijk van Microsoft' is strategisch en richtinggevend en heeft met name betrekking op het voorkomen van onnodige vendor lock-in. Ondersteuning en compatibiliteit met Microsoft 365 wordt als wenselijk gezien, mits de kernfunctionaliteit van de oplossing niet uitsluitend afhankelijk is van Microsoft-diensten.